

Жарасбай
НҰРҚАНОВ

КӨКЖИЕК

**Жарасбай
НҰРҚАНОВ**

КӨКЖИЕК

*ТАҢДАМАЛЫ
ШЫҒАРМАЛАР*

2013 ж.

УДК 821.512.122
ББК 84 Қаз 7-5
Н 86

КАЗАКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ АҚПАРАТ ЖӘНЕ МУРАГАТ КОМИТЕТІ
«ӘДЕБИЕТТІҢ ӘЛЕУМЕТТІК МАҢЫЗДЫ ТҮРЛЕРІН БАСЫП ШЫГАРУ» БАҒДАРЛАМАСЫ
БОЙЫНША ШЫГАРЫЛДЫ

Құрастырган ақынның жары **Қазина Нұрқанова**

Нұрқанов Ж. Қекжиек.

Н 86 Таңдамалы шығармалар жинағы.
– Астана: «Астана полиграфия», 2013 – 360 бет.

ISBN 978-601-254-277-6

Ақын Жарасбай Нұрқанов «Қара көздер», «Нұрлы терезе», «Алтын десте», «Арманым менің», «Терең барлау», «Қызылжар», «Буынсыз бала» және тағы басқа да жыр жинақтарымен оқырман қауымға жақсы таныс. Ақынның өлеңдері ырғақтылығымен, әуеділігімен, көркем бояуларымен әсем теңеулерімен, шебер үйқастарымен ерекше баурайды. Ал, «Қекжиек» атты өлеңдер жинағы ақынның өзі өмірден өткеннен кейін құрастырылды. Жинаққа әр жылдардағы таңдамалы шығармалары мен соңғы уақытта жазған өлеңдері, поэмалары-дастандары, арнаулары мен толғаулары, әзіл-сықақ, шымшымалары және балаларға арнап жазған жырлары енгізілген.

47557

УДК 821.512.122
ББК 84 Қаз 7-5

ISBN 978-601-254-277-6

© Нұрқанов Ж., 2013
© «Астана полиграфия», 2013

Северо-Казахстанская
областная библиотека
им. С. МУКАНОВА

ӨЛӨНДӨР

Ақын - орлік пон
ар нальыстың
жырышы...

ЖАРАСБАЙ

ҚАЗАҒЫМ

Кең жайылған зор дастархан – жерінің,
Досқа дәмі кемімеген қазағым.
Өн бойына домбыраның шегінің
Өн мен күйді желілеген қазағым.

Қарап тұрып қаймыққандай жат адам,
Қара көзі ұшқын атқан қазағым.
Дауда мақал, мәтелімен матаған,
Айтыстарда ұшқыр аттай қазағым.

Ойы биік, бойы бірақ созылмай,
Дембелшелеу, діңгектейін қазағым.
Жайшылықта моп-момақан қозыдай,
Белдескенде бірбеткейлі қазағым.

Қырдың қыртыс – тыңын тіліп, жер жыртып,
Дән теңізін толқындаған қазағым.
Кере қарыс кең маңдайын тершітіп,
Төс-балғаны солқылдаған қазағым.

Мысы көлкіп, жезі балқып, мол байлық –
Мұнай-газы асып-тасқан қазағым.
Адамдарға ақ ниеті сондайлық,
Жаны жайсан, ашық аспан қазағым!

ЕЛІМЕ

Өсіргенім, өндіргенім – Өлеңім,
Немерен ғой, көрімдігін бер, Елім!
Саңлақтардың сан талайын баулыған
Өзің айыр Өжеті мен Өренін.

Отқа салып, суға малып, әр жазда,
Төзімдісін лайыкты де сарбазға.
...Уа, дариға, бәрі бірдей жараса,
Бір ақынға бір ғұмырда бұл аз ба?!

ЕЛІМ БАР

Елім бар мен дегенде еміренген,
Мен бармын Ел дегенде тебіренген.

Жасыл орман, көк тоғай,
Ағады өзен, тоқтамай.
Ел-жүртүмнан айналдым,
Сөзге жүйрік, энгे бай!
Жаздың тымық кешінде
Ән шырқаған сәттер-ай,
Қызық дәурен кешуге
Жетпейді өмір, әттең-ай,
Әттең-ай!

Елім бар мал-мұлкіне Еге болған,
Мен бармын бекітуге шеге болған.

Елім бар егінжайы нағыз алтын,
Мен бармын жан дүнием ашық-жарқын!

Жасыл орман, көк тоғай,
Ағады өзен, тоқтамай.
Ел-жүртүмнан айналдым,
Сөзге жүйрік, энге бай!
Жаздың тымық кешінде
Ән шырқаған сәттер-ай,
Қызық дәурен, кешуге
Жетпейді өмір, әттең-ай,
Әттең-ай!

ҚӨКЖИЕК

Дүние көз үшінда дөңгеленген,
Көңлімді баурап еді бала күннен.
Қол жетпес бір керемет, көз көрім жер,
Қызығып қекжиекке қарадым мен.

Ең алғаш тілегіме тізгін беріп,
Жұғірдім, қекжиекке жеткім келіп.
Ол маған, о ғаламат, жеткізбеді,
Тұрғанмен жердің шеті секілденіп.

Мен кеттім, сол кеткеннен сағым қуып,
Қайтсем де, жетем, дедім, белім буып.
Тапқаным бұл өмірден сонда менің,
Жақсы өлең, бар болғаны, жүзге жуық.

Ешкімге көрмесем де еміншектеп,
Заманның ыңғайына көндім ептеп.
Армандалап, мен қаншама ұмтылсам да,
Қекжиек жеткізбеді шегіншектеп.

Жасымда сағым қуып ойнап едім,
Дариға, сол күндерім қайда менің?
Сениң де көп нәрсеге қолың жетпей,
Таңырқап отырсың ба, қайран елім?!

Сүйініп бұл сөзіме құлгеніңмен,
Көп менің білмейтінім білгеніммен.
Алпысқа мен де келіп қалған екем,
Жете алмай қекжиекке жүргеніммен.

Қарамай жолда жаурап, тоңғаныма,
Қуандым елге жетіп қалғаныма.
Қекжиек жеткізбесе, жеткізбесін,
Үмітін үзілмесе болғаны да.

1997 ж.

КӨКТЕРЕГІМ

О, менің көкорайлы Көктерегім,
Жаһанда өзіндей жер жоқ дер едім.
Арада айлар өтіп, оралған соң,
Кеудемде сағынышым көп қой менің.

Ораған батысың мен түстігінді,
Орманың – қорғаның гой қысты күнгі.
Бауырында Жалғыз ағаш жайнап өскен,
Теремін түрлі жеміс, түсті гүлді.

Алқана сүйсінемін айна көлді,
Көлдерді мыңғырған мал айнала өрді.
Шалқалап жатам жасыл шалғыныңа,
Туристер мұндай жерді қайдан көрді?!

Мұхит қой маған сенің Қарасуың,
Кайың-тал жағасында жарасуын!
Телміріп соған сонша қарап тұрған
Өзіңнің оқып келген Жарас ұлың.

Тұған жер, көкорайлы Көктерегім,
Есейіп, ержігітің бол келемін.
Әзірге қолда барым, қошаметім –
Әзекті жарып шыққан отты өлеңім.

АРЛЫ ЖАНДАР

Арлы жандар – ұйытқысы қоғамымның,
Солар «іскер, жігерлі, солар мығым».
Жауапкершілік жүгі иығында
Соларға тән терең ой, жоғары ұғым.

Жауаптылар жалпыға,
жалғыз ерге,
Арлы жандар қамқоршы әркімге де.
Талаңтыны сілтейді оң бағытқа,
Жол көрсетіп соңына ергендерге.

Алды-арты мен оң-солын барлап тұрар,
Төте жолды табады таңдап бұлар.
Елден ерек сезімі, жаны сергек,
Ақыл-ойы, санасы салмақтылар.

Барлық істің басы мен қасында бол,
Қайрат қылды қашан да – жасыған жоқ.
Күн көзіне иілген күнбағыстай,
Абзал жанды әз тұтқан жастар да көп.

АСҚАҚ АРМАН

Адамның жаны арманнан жаратылған,
Армансыз – айрылғандай қанатынан.
Үзілмес үміт-сәуле себелейтін
Секілді ай сырғасы жаңа туған.

Соны арман – сом алтындей кеудедегі,
Ойнатқан зергерлікті зердедегі.
Көңілдің көк дөнені көкке шапшып,
Толқын-ой толастамас Жерде тегі.

Өршіл ой, асқақ көңіл, асыл арман
Қол соған ғасырларға ғасырлардан.
Киялдың қыран құсы болат топшып
Бұл күнде бұлттан да әрі асып алған.

Күркіреп күннен бетер Байқоңыры,
Далаңдан басталады Ай жорығы.
Сұрапыл қанат-күші космонавтың
Сондай деп дәлдеп айтам қайдан оны...

Күн нұрын жанарына алған құйып,
Адамдар арманымен заңғар биік.
Зымыран зырлап әне бара жатыр,
Сүйсініп қарап тұрмын көnlім иіп.

ТІЛЕК

Мап-майда түгіндей ғып масатының,
Жұп-жұмсақ сырлы жырлар – жазатыным.
Сап-салқын суга малған орамалдай
Көнілді күйігіне басатұғын.

Жарайды ол сұртуге де көздің жасын,
Жарайды ол орауға да жан жарасын.
(Кім сәтсіз махаббаттан азап шексе,
Сол менің өлеңімді олжаласын).

Немесе көпті көрген сұңғылаша
Жұбатар кім қайғыға ұшыраса,
Кебірсіген таңдайын жібітер-ау,
Ауырып жатқан адам су сұраса.

Кіршікісіз сәбилікпен ол ойнара да,
Ермек боп нәрестесіз жұбайларға.
Аңсаған құрбысындай күбірлесер,
Кемтар қызы жалғызырап мұнайғанда.

МАҚТАНЫШЫМ – АСТАНА

Ежелгі Қараөткел,
Әйгілі Ақмола.
Бүгінде – аbat төр,
Еңселі Ақорда.

Есілдің сол жағы,
Жайнаган жас қала.
Жаңадан орнады,
Жарқырап Астана.

Ажар-көркім, абыройым, Астана,
Ақыл-оыйым, думан-тойым, Астана.
Ойнап жүрген жас бала:
– Әйбәт, – дейді, – Астана!

Асыл сөзді құптайды,
Қазағым да, басқа да,
Мен де сейдеп айтқаным шын, Астана,
Мақтаулым да, мақтанышым, Астана!

Зәулім үй самсаған,
Тұрленіп жаңаша.
Көрген жан тамсанған,
Бәйтерек тамаша.

Қаракөз әuletін
Жинаған Бас қала.
Сән-көркін, сәулетін,
Сыйлаған, Астана!

ДЕМАЛЫС

Жасыл белдер: «Бел жаз!» деп шақырады,
Көкорайда көнілің шарқ ұрады.
Көтерінкі дауыспен сәлем берсөн:
«Бәрекелді, бар бол!» деп шал тұрады.

Көбікті көл: «Шомыл!» деп шақырады,
Адам жаны шабытты, шалқымалы.
Куанышқа шүйіліп жеткендей бір,
Шағалалар төбеден шанқылдады.

Сұлу құрбы сусынга шақырады,
Сары қымызды шарада сапырады.
«Келмей кеттің» дегенде кербез құліп,
Кеудеге сыймай жүрек алқынады.

Күндер зулап, демалыс сарқылады,
Қала қайта өзіне шақырады.
Ен далада жургенде еленбейді-ау,
Шағын ғана бөлменде шаң тұрады.

Сырдан тартып, сілкініп-қағынасың,
Енді қызу еңбекті сағынасың.
Табиғаттың көркіне табынғандай,
Қызығына қызметтің бағынасың!

ЫРЫСЫМДЫ ТАСЫТҚАН

Қол-басына қондырып тұған жердің шаңдағын,
Мандайыңа май жүққан майталманым, саңлағым.
Кермек татып таңдайың, кезерсе де ерінің,
Кабақ шытпай көтердің қауырт күндер салмағын.

Даламыздың қожасы – дикандарым, дарқаным,
Жасап жатсың өртөңгі байлышымның бар қамын.
Сен баптаған қара пар, макпал, десе, парапар.
Маржан сеуіп тастадың қеудесіне Арқаның.

Ырысымды тасытқан іңкәрларым, қымбаттым,
Дуниеге бүгін сен дубірінді тындастың.
Жойқын мынау жорығын толастамас тозаңы,
Қайратыңа қайранмын, күн құрғатпай түн қаттың.

КӨГІЛДІР КӨКТЕМ

Көк буалдыр көз алды,
Ауада сыз, дымқыл бар.
Көкше мұздар бозарды,
Көксөкта бол сылқым қар.

Ұлы сәске таң сұлу,
Алдында жол көктайғақ.
Қайда барсаң, қар суы
Күн нұрымен жатты ойнап.

Дүние бүгін көгілдір,
Бұл кез үйге сияр ма ең?..
Әлдекайда көніл жүр
Әлденебір қиялмен.

Күн биіктеп алыпты,
Байқамадың нағылышып?..
Көктем келіп қалыпты
Көптен күткен сағынып!

НЕГЕ?

Орім тал бүршік атты
Есілдің жағасында.
Сол күнгі сол бір сәтті
Есіңе аласың ба?

Жағада жұрген шақта
Жанасып екі дене,
Екеуміз екі жаққа
Бөлініп кеттік неге,
Неге, неге?

Көшеде көрісеміз,
Бір уақыт ләм-мим деспей.
Бір ауыз жылы лебіз
Естілер, естілместей.

Осынау реніштен
Көңіліміз кірлемеуге,
Жөн еді түсініскең,
Кездеспей қойдық неге,
Неге, неге?

Өзінді әсіреле
Аңсаған кезім менің.
Сен жақтан самал ессе,
Мен бірден сезінемін.

Құмар ек сен екеуміз
Кешкісін серуенге де.
Бұл күнде сол жерге біз
Оралмай жүрміз неге,
Неге, неге?

ДАЛА ӘНШІСІ

«Көктем келіп қалды» деп,
Тұлеп берді қырат-қыр.
Толқи соқты таңғы леп,
Дүр еткенде трактор.

Күйге бөлеп ол енді,
Жомарт жердің жотасын,
Жазып ала жөнелді
Әннің – дәннің нотасын.

Бар дауыспен басып жүр
Ариясын елімнің,
Жер қойнынан ашып жүр
Дариясын егіннің.

ЕКІ КӨЗІМ ЕЛ ЖАҚТА

Екі көзім ел жақта – қарап жүрмін,
Барап қунді бақытқа санап жүрмін.
Дүбір естіп ширыққан өз-өзінен
Бәйге атындаі баурымнан жарап жүрмін.

Күнде кіріп түсіме туған аймақ,
Ала таңнан алқынып тұрам ойлап.
Майшабақтай мазасыз ойлар түртіп,
Тұрсаң және қашады тырағайладап.

Көңіліме қонақ бол үміт-ноян,
Елден кісі келердей күліп қоям.
Әлденеден әрдайім секем алып,
Бір жағынан секендер күдік-қоян.

Амандық хат алам да, дұрысталам,
Мейрам бола кетеді жұмыс маған.
Жауап келмей қалғанда, қабак түйіп,
Арқасы бар адамдай құрыстанам.

Аяқтанған бөбекше құлап-тұрып,
Бекі берер көңілім де жылап-куліп.
Жүрек кейде жүлқына дұрсілдейді,
Сергек сезім көз түріп, құлақ түріп.

ӘЗ-НАУРЫЗ

Күн ұзарып келеді, күн ұзарып,
Күнгей бөлме қүнұзақ жылы, жарық.
Лып-лып еткен бір сезім өткірленер,
Ұстараның алғандай жүзін жаңып.

Ақпан, қаңтар тәзе-тәзе,
Күткеніміз – Наурыз көже.
Алдымызда шүпілдеген
Шәрбет толы көзе, көзе...
Шалқымай ма, балқымай ма
Жан-дүниен осынау кезде!..

Әз-Наурызда күн мен түн теңеледі,
Нұр-шуаққа дүние бөленеді.
Думандаған ағайын-туғандардың
Жадыраған жайдары көңілдері.

ТАҢҒЫ СӘТ

Табиғат, тамашасың таңда дәйім,
Тып-тыныш тылсымыңа таң қалайын.
Секілді Күнді тосқан құпия жан –
Төбеде тоңыңқырап қалған Айың.

Күн шықты құлпырмалы арайменен,
Алталды алтынменен маңай, белен.
Өзіне көзің тіктеп карау қайда,
Әйтеуір жоғарыға қарай берем...

* * *

Сыңқылдау не? Бұлақтағы зар ма екен?
Бұлақ тілін білетін жан бар ма екен?
Сыңқылықтап күліп жатқан өмірге,
Әлде бұлақ – бір ойнақы жан ба екен?!

* * *

Сылдыр-сылдыр су сылдырап бұлақтан,
Тәнірі ме екен тауды-тасты жылатқан?
Анда-санда көңіл айттып: «Көк! Көк!» деп,
Шығар даусы көкектің де жұбатқан.

Ертелі-кеш сыңқылдайды, жылайды,
Не көксейді, қыңқылдайды, сұрайды?
Көк жұлгемен көлбендесе көбелек,
Төсін төсеп: «көбешім» деп шулайды.

ҚӨКТЕМ ҚӨРІНІСІ

Қөктем келді, қуды жерден мұз-қарды,
Әктем келді өгей етіп ызғарды.
Қөктем келді жігіттерді жымитып,
Толғандырып толықсыған қыздарды.

Бала біткен доппен бірге домалап,
Таң атқаннан күн батқанша жоғалат.
Дала қандай қайта түлеп, жаңғырған,
Сыртқа шықпай жүргендерге обал-ак.

Күн кунақы, бұлт жұқалтан, қазбауыр,
Жер кебірсіп, сезінбейсің сазды ауыр.
Адамдардың қас-қабағы ашылып,
Күрьистаған бойын қайта жазды ауыл.

Көптен күткен жұртқа қөктем ұнап тұр,
Көңілі өсіп, көтерілді қырат-қыр.
Атасының белін басар баладай
Дөңге шығып бара жатыр трактор.

КҮЗГІ КҮН

Тағы да өтіп кетіп тамаша жаз,
 Тағы да кері қайтып қараша қаз;
 Дауысы талып жетіп барады өтіп,
 Көзінді бұлдыратып қарасаң аз.

Барады бұлттар да ауып бәсек, баяу,
 Тіркесіп бір-біріне тақау, таяу.
 Сергімей себеленген ақ жауыннан,
 Кең дала керіледі үйқылы-ояу...

АЛҒАШҚЫ ҚАР

Көктен жерге кеп жатқан хабар-хаттай,
 Жапалақ қар даланы жапты міне.
 Алғашқы қар – алғашқы махаббаттай,
 Шәгін бар ма шаңқан боз, пәктігіне.

Сұлу қызыға таңылған лақап аттай,
 Қар жамылып томсарған тоғай мынау.
 Алғашқы қар – алғашқы махаббаттай,
 Қыс боп жатып қалуы неғайбыл-ау.

КЕКІЛДІМ-АУ

Бір жерде бір көрген секілдім-ау,
 Қай жерден келіп ең, кекілдім-ау.
 Сүйкімді жүзіңе көзім түссе,
 Дуылдан кетеді бетім мынау.

Көркіңе сүйсініп кекілдім-ау,
 «Есімің кім» деуге бекіндім-ау.
 Телміріп ту сыртыңнан қарағанмен,
 Ләм деуге бата алмай, өкіндім-ау.

Әзірге не дейін, үкілім-ау,
Бақыттың болуың мүмкінім-ау.
Үмітіме жылт еткен сәуле сепсек,
Дүниенің тәрк етейін бүкілін-ау!

Алабұртып көңілім елжірейді,
Анадайда көйлегің желбірейді.
Торғындай көрік берген тойға мынау,
Тотыдай ажарыңан айналдым-ау!!

БІЛЕ БІЛСЕН...

(дос жігіттің аузынан)

Алматының алқызыл алмасындей,
Бетіңен қаның тамған қарғашым-ай.
Көзіме оттай ыстық ұшырадың, –
Жоқ жерде жолығысып қалғасын-ай?..

Сол күйі – тұлғаң тіп-тік мұсін тастай,
Ажарың бәз-баяғы, өңің қашпай;
Таймаған жанар оты жайнал көзің,
Қарайсың бейне мені танымастай.

Ол рас, мұлде менің өзгергенім,
Емеспін бір кездерде көз көргенің.
Бурыл шаш, қату қабақ, жадаулы жұз –
Баршасы, біле білсөң, өз бергенің.

КОМБАЙЫНШЫ

Егінжайға ерте шығып қосынан,
Күміс кірпік Құнді оятқан – осы жан.
Ен далада енді дамыл бермейді,
Қас қарайып кеткенінше осыдан.

ҮІстық ұрып, басқанменен маңдайын,
Жанарында от ойнайды әрдайым.
Жүргегінің қуатымен жүргендей
Астындағы абажадай комбайн.

Алмасын, деп, егіндерін жауын, жел,
Айға жақын көрмегелі ауылды Ер.
Егін ору – майдан болса екпінді,
Комбайншы – бейбіт күнгі жауынгер.

ЖАҒАДА

Текшелі тасқа асылып,
Телміріп ақын тұрған-ды.
Тепсінген толқын басылып,
Толықсып келіп тынған-ды.

Шағала шалқып, қалықтай,
Кек құрақ жэйлап ырғалды.
Тыптыршып-шоршып балықтай,
Жағада жаңа жыр қалды.

ЖҮРЕК СЫРЫ

Ажарың ашық аспандай,
Күлгөнің күннің нұрынша.
Майысып белің жас талдай,
Ойысып бері бұрылсан.

Жүректі лұпіл қақтырып,
Қояды назың, өкпен бір.
Сезімің әлі пәк, тұнық,
Таңғы бір шықтай мөп-мөлдір.

Қарайсың қасың керіліп,
Жанарың ыстық жаздайын.
Ұмсынған бойы мен еріп,
Құшаққа құлай жаздаймын.

ОЙ

Ой – баста,
толқын – сонау теңіздегі,
Тым ұқсас, туысы бір, егіз, тегі.
Тынымсыз, тыптырыған болмысы бір,
Өздерін: «Өршіл, асау» дегізгені.

Толқынның төркіні бар, мөңкуі бар,
Ол бірақ тулап-тулап, қайта тынар.
Ой ғой, ой! – толастамай, тыным білмей,
Адамды тіршілікте зыр қақтырап.

1967 ж.

ЖЫР ЖАЗАМЫН ӨЗІҢЕ

Бір сайрамай бұлбұл қоймас,
Алагеуім, таңсәріден.
Тындауга оны гүл бір тоймас,
Елжіреумен, тамсанумен.

Сорғалатып бал шырынын,
Жыр жазамын өзіңе мен.
Жәйін ұғып жан сырымның
Қоярмысың сөзіме дең?..

ӘЗІРШЕ

Десем де: «Шыңға шығам мен тегінде»,
Әзірше жүрмін таудың етегінде
Төбесі тым алыстан жалтырайды,
Кім білсін, жетпеймін бе, жетемін бе?

Алда әлі биік беткей, бәктер белен,
Атандай алып жонды шеккен ерен.
Қақ жарған тас жотаны өзен долы,
Ақ көбік, ағын асаяу, өктем, керен.

Төскейі қарағайлы қалың жыныс,
Отпестей ит тұмсығы, анық тығыз.
Кірген жан шетін таптай шырмалғандай,
Аттаған қадам сайын алып тыныс.

Баурайы, бәктері де, төскейі де,
Бір мезгіл артта қалып, көш кейінде;
Жолығар жеке біткен, оқшау шындар,
Тұрғандай бір-бірімен өш пейілде.

Басы мұз күн сәулесі тайғанаған,
Үстінен тек жұлдыз бер Ай қараған.
Тым шырқау, көкке керген көкірегін,
Бұлт қана беттен сүйіп аймалаған.

Сонда да шығармын бір мен тегінде,
Өрмелеп арман-қиял жетегінде.
Жалғыз-ақ жол жарағын күнде сайлап,
Әзірше жүрмін таудың етегінде.

КӨКШЕ ЕГІН

Көз тоймас көкше егінді-ай желкілдеген,
Құлышынның құндызы жалы секілденген.
Жұп-жұпсақ алақанға, аумайды әлгі
Ұлымды сипағандай кекілінен.

Жас айдар жап-жасыл боп жайқалуын,
Асардай шарасынан шайқалуын.
Көрмеген көптен мұндаі сүйкімділік,
Жанымның ләззатқа бір, уай, қануын?!.

Опырай, енжар қарап тұрсыз, ал сіз,
Дейсіз бе: жасылдығы – жасық, әлсіз.
Мұны сіз бүгін көзге ілмейсіз, ә,
Болғасын бойы аласа, басы дәнсіз.

Құн сүйіп, нөсер құйып, үптеп желкем,
Көкше егін көтеріліп кетпей ме екен?
Кім қашан тұа сала тұлғаланды,
Не нәрсе болған бірден серттей бекем?

Осы әлжік қаулап өсіп қаптайды әлі,
Далаңды алтынменен аптайды әлі.
Күні ертең жез мұртты боп жетіледі,
Сасарсың саулағанда нарттай дәні.

Ың-шыңсыз іштен толып біз де өсеміз
Ту өлең тумағанмен күнде семіз...
... Жарар ед, көкше егінді көре салып,
Диқанға дікің қағып жүрмесеніз.

ӨЛКЕМ

Тұған жер – Тың өлкесі асқан көркем.

Сары бел,

жасыл жазық,

асқарлы өлкем.

Далада дамылдасам жұмыстан соң

Tay – жастық,

төбе – төсек,

аспан – көрпем

Өлкем – қыс,

қарлы қаңтар, ақпаны бар.

Өлкем – жаз,

сарша тамыз – аптабы бар

Өлкем – күз,

колхоз-совхоз қамбасына

Даланың дән теңізі ақтарылар.

Көктемі – мол базары тіршіліктің.

Тәбеден күле қарап тұр шығып Күн.

Еңбегін есептеуші секілді бір

Жұмылған жұмысына жұртшылықтың.

Ежелден, еңбек десе, ұйыған жұрт,

Маңдай тері – қоймаға құйылар құт.

«Мыңғырған бай» дейтүғын баяғыда

Мың емес,

ендиғі есеп – миллиард пұт.

Бабасы бар байлықтың – бөлке бізде.

Келіп көр кереметті ертең күзде.

Бауырсақ жан басына жаппай жетер,

Жер жүзі жиналса да өлкемізге.